

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ศักยภาพและปัญหาในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ในจังหวัด เชียงใหม่” เป็นการศึกษาวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาข้อมูลทั่วไปของสมาชิกและ กรรมการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อศึกษาศักยภาพในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน รวมถึงเพื่อศึกษา ปัญหา และอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้านที่จัดขึ้นในบางอำเภอของจังหวัดเชียงใหม่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ กองทุนหมู่บ้านที่ได้รับการพิจารณาเงินตาม โครงการกองทุนหมู่บ้าน เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2544 จำนวน 34 หมู่บ้าน โดยมีวิธีการ สุ่ม ตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling Method) ได้ประชากรในการศึกษาคือ 4 อำเภอ 34 หมู่บ้าน สมาชิก 170 คน และคณะกรรมการ 170 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามโดยนำไปสอบถามสมาชิกและกรรมการกองทุนหมู่บ้านกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำผลที่ ได้มาศึกษาวิเคราะห์ผล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของ สมาชิกและกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านของสมาชิกฯ การมี ส่วนร่วมของสมาชิกกองทุนฯ ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชน ในกองทุนหมู่บ้าน ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการจัดการกองทุนหมู่บ้าน รวมถึงการมีส่วนร่วม ของกรรมการกองทุนฯ ความคิดเห็นของกรรมการต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนใน กองทุนหมู่บ้าน และความคิดเห็นของกรรมการต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการในกองทุน หมู่บ้าน โดยใช้รูปแบบการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ฐานนิยม ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนั้น ใช้การสนทนากลุ่มร่วมกับคณะกรรมการเพื่อทำการเก็บข้อมูลการจัดการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อนำ ผลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ในลักษณะของการบทสรุปจาก การสนทนากลุ่ม ได้ผลสรุปดังนี้

1. ศักยภาพของสมาชิกและชุมชนกองทุนหมู่บ้าน

1. ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

1.1 สถานภาพส่วนบุคคลของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

สมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.41 โดยมีอายุเฉลี่ย 43.23 ปี สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 84.71 สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.4) คิดเป็นร้อยละ 44.70 อาชีพหลักคือเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 47.65 สมาชิกกองทุนฯ ส่วนใหญ่กู้ยืมเงินมาเพื่อประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 95.29 และกู้จากกองทุนหมู่บ้าน (กองทุน 1 ล้านบาท) คิดเป็นร้อยละ 62.15 การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ได้รับจากเสียงตามสายในหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 22.43 วงเงินกู้สูงสุดของกองทุน หมู่บ้านสมาชิกส่วนใหญ่คือ 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 73.53 และกู้ได้นาน 1 ปี และสมาชิกส่วนใหญ่กู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้าน ระหว่าง 15,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.18 มีค่าเฉลี่ย 14,612.94 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 บาทต่อปี โดยมีวัตถุประสงค์ของการกู้เงินเพื่อนำไปประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 60.00 ของสมาชิกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด นั่นคือ สมาชิกส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในวัยทำงาน และมีประสบการณ์การทำงานมากพอที่จะตัดสินใจประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และส่วนใหญ่การประกอบอาชีพเกษตรกร ซึ่งเป็นลักษณะความคล้ายคลึงกันของสมาชิกในที่จะช่วยเสริมให้เกิดความเข้มแข็งของกลุ่มด้วย รวมถึงการมีส่วนร่วมในการใช้บริการธุรกิจของกลุ่ม สังกัดได้จากการใช้ประโยชน์จากกองทุนฯ คือ สมาชิกส่วนใหญ่กู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านและมุ่งเน้นเพื่อไปพัฒนาอาชีพของตนเอง

1.2 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านของสมาชิก

สมาชิกส่วนใหญ่ มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับดี โดยได้คะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 17 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 55.88 (97 คน) แสดงว่าสมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐาน เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านเป็นอย่างดี จึงเป็นโอกาสที่ช่วยให้การจัดการกองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพในการจัดการกองทุนมากยิ่งขึ้น

1.3 การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกองทุนหมู่บ้าน

สมาชิกมีส่วนร่วมในกองทุนหมู่บ้านโดยรวม อยู่ในระดับ ปานกลาง โดยมีระดับคะแนนรวม เฉลี่ย 2.13 ส่วนระดับการมีส่วนร่วมส่วนบุคคลของสมาชิกในกองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ร้อยละ 51.18 (87 คน) อยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าสมาชิกมิให้ความร่วมมือ และสนใจในการเข้าร่วมกองทุนหมู่บ้าน

1.4 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนในกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกให้ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนในกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนรวมเฉลี่ย 2.33 ส่วนระดับความคิดเห็นส่วนบุคคลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนในกองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 53.55 (91 คน) แสดงว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนว่ามีการให้ความร่วมมือ และสนใจเข้าร่วมในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน

1.5 ความคิดเห็นของสมาชิกต่อการจัดการกองทุนหมู่บ้าน

สมาชิกให้ความคิดเห็นในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม เห็นด้วย โดยมีคะแนนรวมเฉลี่ย 2.89 ส่วนระดับความคิดเห็นส่วนบุคคลต่อการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 92.35 (157 คน) แสดงว่าสมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการในปัจจุบัน

2. ข้อมูลทั่วไปของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

2.1 สถานภาพส่วนบุคคลของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

สมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.94 (73 คน) โดยมีอายุเฉลี่ย 43.44 ปี สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 84.71 (144 คน) สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.4) และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 22.35 เท่า ๆ กัน อาชีพหลักคือเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 42.35 (72 คน) แสดงว่าคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีวุฒิที่จะบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และมีการประกอบอาชีพหลักเช่นเดียวกับสมาชิก ทำให้เกิดความเข้าใจและรู้จริงเกี่ยวกับสภาพปัญหาของสมาชิก ซึ่งอาจจะส่งผลถึงความสามารถในการพิจารณาเงินของสมาชิกด้วย เนื่องจากจะทราบถึงต้นทุนและโอกาสความเป็นไปได้ของโครงการในการชำระคืนเงินเมื่อครบสัญญา ทำให้สามารถตัดสินใจได้เหมาะสม

2.2 การมีส่วนร่วมของกรรมการในกองทุนหมู่บ้าน

กรรมการมีส่วนร่วมในกองทุนหมู่บ้าน โดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนรวม เฉลี่ย 2.54 ส่วนระดับการมีส่วนร่วมส่วนบุคคลของกรรมการในกองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 53.53 (91 คน) อยู่ในระดับมาก แสดงว่าคณะกรรมการมีให้ความร่วมมือ และสนใจในการจัดการกองทุนหมู่บ้านมาก

2.3 ความคิดเห็นของกรรมการต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการในกองทุนหมู่บ้าน
คณะกรรมการให้ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของกรรมการในกองทุนหมู่บ้านโดย
รวมว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนรวมเฉลี่ย 2.48 ส่วนระดับความคิดเห็นส่วนบุคคล
ต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการในกองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก คิดเป็น
ร้อยละ 51.81 (87 คน) แสดงว่ากรรมการส่วนใหญ่มีคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ
ว่าคณะกรรมการสนใจมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ ในจัดการกองทุนหมู่บ้านเป็นอย่างมาก

2.4 ความคิดเห็นของกรรมการต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนในกองทุน หมู่บ้าน

คณะกรรมการให้ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนในกองทุน
หมู่บ้านโดยรวมว่า อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีคะแนนรวมเฉลี่ย 2.26 ส่วนระดับความคิดเห็น
ส่วนบุคคลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนในกองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ
ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 67.65 (115 คน) แสดงว่ากรรมการส่วนใหญ่มีคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม
ของสมาชิกและชุมชนว่าให้ความร่วมมือ และสนใจในจัดการกองทุนหมู่บ้าน

2. ทักยภาพในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน

2.1 วัตถุประสงค์และการรวมกลุ่มกันเพื่อจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกในชุมชน
ส่วนใหญ่มีความเข้าใจในนโยบายการจัดตั้งทุนหมู่บ้านของรัฐบาล และทราบว่า รัฐจัดสรรมา
เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน ที่สมาชิกในหมู่บ้านต้องมีการจัดการกองทุนฯ กันเองเพื่อให้
เป็นเงินทุนของสมาชิกให้กู้ยืมไปประกอบอาชีพหรือบรรเทาเหตุฉุกเฉิน การจัดตั้งกองทุน
สมาชิกส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือด้วยดี ตั้งแต่การเลือกตั้งคณะกรรมการ การสมัครเป็นสมาชิก
รวมถึงการร่างระเบียบ ข้อบังคับของกองทุน และเมื่อได้รับการจัดสรรเงินกองทุนมาก็มีการตั้ง
วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านไว้ สอดคล้องกับนโยบายรัฐ คือมุ่งเน้นให้เป็นแหล่งเงินทุน
ประกอบอาชีพ ซึ่งส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นการปล่อยกู้ให้แก่เกษตรกร และลดปัญหาเงินกู้ยืมจากระบบ
รวมถึงมุ่งเน้นให้สมาชิกมีความสามัคคีกัน และสร้างจิตสำนึกในการดูแล รักษาเงินทุนให้ยั่งยืน
ต่อไป ซึ่งในขั้นตอนนี้สมาชิกมีส่วนร่วมเป็นอันมาก ทั้งด้านความคิด และการกระทำ รวมถึง
การติดตามสนใจข่าวสารต่าง ๆ

2.2 ระเบียบ ข้อบังคับ ของกองทุนหมู่บ้าน การศึกษาพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ให้
ความร่วมมือในการกระบวนการออกกฎระเบียบ ข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน เพื่อใช้เป็นกติกา และ
ควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในกองทุนฯ เห็นได้จากสมาชิกส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการ
ร่างระเบียบ ข้อบังคับ มีส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ และปฏิบัติตามระเบียบ

ที่วางไว้ ได้แก่ การสมัครเป็นสมาชิก ถือหุ้น รวมถึงการออมทรัพย์สัจจะ มีเพียงสองหมู่บ้านที่ไม่การออมทรัพย์สัจจะ แต่ก็เป็นที่ประชุมส่วนใหญ่ว่าไม่ต้องการให้มี นอกจากนี้สมาชิกส่วนใหญ่ยังปฏิบัติตามระเบียบของการกู้ยืมเงิน โดยการใช้เงินให้ตรงกับกับวัตถุประสงค์ที่ขอู้รับผิดชอบในการคืนกู้

2.3 การพิจารณาตรวจสอบโครงการและการปล่อยเงินกู้ให้สมาชิก การปล่อยเงินกู้ของคณะกรรมการส่วนใหญ่ปฏิบัติตามระเบียบ และกติกาที่วางไว้ คือ สมาชิกจะต้องยื่นคำร้องขอู้ โดยทำโครงการเสนอเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณา และในการพิจารณาอนุมัติเงินก็เกณฑ์การพิจารณาที่ชัดเจน คือ ดูความเป็นไปได้ของโครงการ ความรู้ความชำนาญของสมาชิก ความเหมาะสมของโครงการวงเงินที่ขอู้ ประวัติการกู้ยืมเงินและประวัติส่วนตัว รวมถึงดูการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมต่าง ๆ ของกองทุนประกอบด้วย เป็นการสร้างจิตสำนึกให้แก่สมาชิกว่าจะต้องร่วมกิจกรรมของกองทุน แล้วถึงจะมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ แล้วดำเนินการทำสัญญา และค้ำประกันเงินกู้ต่อไป ซึ่งการค้ำประกันเงินกู้ส่วนใหญ่เน้นให้สมาชิกค้ำประกันกันเองเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือ เกื้อกูลกัน เป็นการวางรากฐานความสามัคคีในหมู่บ้าน

2.4 การประชุมชี้แจงและจัดทำบัญชี คณะกรรมการส่วนใหญ่มีการจัดประชุมในคณะกรรมการทุกเดือน เพื่อ รับเงินออมทรัพย์สัจจะหรือการชำระคืนเงินของลูกสมาชิก พูดคุยปรึกษา แก้ไขปัญหาพร้อมกัน รวมถึงเพื่อจัดทำเอกสารต่าง ๆ ให้เรียบร้อย เช่น การทำบัญชีเพื่อเสนอต่อพัฒนาชุมชน และประกาศให้สมาชิกทราบ การประกาศให้สมาชิกมีทั้งประกาศในที่ประชุมใช้ที่ประชุมประจำเดือนของหมู่บ้านในการแจ้งให้สมาชิกทราบ ดิคประกาศณ ที่ทำการกองทุน หรือสถานที่ที่เป็นศูนย์รวมข่าวสารของหมู่บ้าน เพื่อให้สมาชิกสามารถตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการได้ตลอดเวลา การจัดทำบัญชีส่วนใหญ่ทำเป็นระบบตามระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด ได้แก่ บัญชีรายรับ รายจ่าย บัญชีคุมลูกหนี้ บัญชีเงินออมทรัพย์และหุ้น บัญชีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นต้น

2.5 ประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากกองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในการจัดการเงินกองทุน ได้แก่ สมาชิกในหมู่บ้านมีงานทำ มีรายได้เพิ่ม ผู้ด้อยโอกาสมีแหล่งเงินทุน และสมาชิกมีเงินทุนในการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้นทำให้สามารถผลิตผลผลิตได้สูงขึ้น เกิดความสามัคคีในหมู่บ้าน รวมถึงช่วยสร้างให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และมีความรับผิดชอบในการออมและชำระคืนเงินกู้ เพื่อให้มีเงินทุนของหมู่บ้านตลอดไป

2.6 แนวทางการพัฒนาในอนาคตของกองทุนหมู่บ้าน ส่วนใหญ่มุ่งเน้นจะให้เกิดการขยายตัวเพื่อแหล่งเงินทุนของหมู่บ้านตลอดไป และต้องการที่จะพัฒนาไปเป็นธนาคารหรือสหกรณ์ของหมู่บ้าน เพื่อให้บริการทางการเงินให้แก่สมาชิก เป็นแหล่งจำหน่ายปัจจัย

การผลิต และเป็นตลาดกลางขายผลิตของหมู่บ้าน รวมถึงมุ่งเน้นที่จะขยายกลุ่มออมทรัพย์ให้มากขึ้น เพื่อให้มีเงินทุนสำรองในหมู่บ้านมากขึ้น หรือดำเนินกิจกรรมเพื่อมาส่งเสริมการประกอบอาชีพของสมาชิก เช่น จัดฝึกอบรมอาชีพ ศึกษาดูงาน เป็นต้น

3. ปัญหา และข้อเสนอแนะในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ไว้ดังนี้

3.1 ปัญหาและข้อเสนอแนะของสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

3.1.1 กองทุนหมู่บ้านไม่มีสถานที่ดำเนินงาน ไม่สะดวกในการติดต่อ อยากให้มีสถานที่ที่ชัดเจนจะได้ไม่ต้องไปติดต่อหลายที่ ทำให้ต้องเสียเวลามาก

3.1.2 วงเงินน้อยไปไม่เพียงพอต่อการไปประกอบอาชีพ อยากให้พิจารณาเพิ่มวงเงินตามความเหมาะสมโครงการ และระยะเวลาในการกู้สั้นเกินไป บางโครงการไม่เหมาะสม เช่น เลี้ยงโคนม

3.1.3 อัตราดอกเบี้ยสูงเกินไปอยากให้มีการปรับลดให้ต่ำลง และอยากให้เฉลี่ยเงินก็ให้กระจายมากขึ้น ให้โอกาสทุกคนมีสิทธิ์กู้เท่า ๆ กัน

3.1.4 สมาชิกในชุมชนบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าประชุม กินเงินกู้และออมทรัพย์รายเดือน

3.1.5 การพิจารณาเงินกู้ของคณะกรรมการควรมีเกณฑ์มาตรฐานในการพิจารณาและแจ้งให้สมาชิกทราบหลักเกณฑ์ในการพิจารณา และทำความเข้าใจกับสมาชิกเรื่องการอนุมัติเงินให้มากขึ้น รวมทั้งการชี้แจงข่าวสารต่าง ๆ ให้สมาชิกมากกว่านี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างสมาชิกกับกรรมการมากยิ่งขึ้น

3.1.6 คณะกรรมการขาดความชำนาญในการพิจารณาเงินกู้และแบ่งสัดส่วนการกู้เงินให้เหมาะสม อยากให้จัดเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้ามาแนะนำและตรวจสอบดูแลในหมู่บ้าน

3.1.7 คณะกรรมการมีตำแหน่งและความรับผิดชอบในสังคมมาก ทำให้ไม่สามารถความร่วมมือในการบริหารจัดการอย่างเต็มที่ และมีบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุม ขาดความรับผิดชอบ

3.1.8 กรรมการไม่มีค่าตอบแทนให้ ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง ควรตั้งค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และสมาชิกในหมู่บ้านส่วนใหญ่ไม่อยากเป็นคณะกรรมการเพราะต้องรับผิดชอบเงินกู้ของสมาชิก

3.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

3.2.1 สมาชิกยังมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำน้อย เห็นได้จากการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านพบว่าสมาชิกให้ชุมชนยังไม่ให้ความสำคัญ เพราะมีกิจกรรมที่ต้องทำมากการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ขาดเงินบริหารจัดการ และกรรมการไม่สามารถจัดสรรเงินมาใช้ในการดำเนินการได้ ทำให้บางครั้งเกิดความท้อแท้ และกระทบต่อประกอบอาชีพของตนเอง เพราะการทำงานต้องไปอบรม ดูงาน และเสียสละเวลาเพื่อมาทำงาน รวมทั้งต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง

3.2.2 คณะกรรมการส่วนใหญ่ยังมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการกองทุนระเบียบต่าง ๆ ของกองทุนฯ ไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ควรเข้ามาช่วยดูแล ให้ข้อมูลบ้างเป็นครั้งคราว เช่น ช่วงเวลาครบวาระ และชำระคืนเงินกู้ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กรรมการ รวมทั้งช่วยกระตุ้นให้สมาชิกมีความรับผิดชอบในการคืนเงินมากขึ้น เพราะปัจจุบันประสบปัญหาสมาชิกบางรายไม่สนใจที่จะชำระคืนเงิน

3.2.3 สมาชิกไม่ให้ความสำคัญในการศึกษาระเบียบ ข้อบังคับ ทำให้เกิดปัญหาขัดแย้งและเข้าใจผิดกันอยู่เสมอ ดังนั้นควรให้สมาชิกถึงเห็นความสำคัญของการทราบระเบียบข้อบังคับของกองทุนเพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้น

3.2.4 บัณฑิตอาสาไม่สามารถช่วยเหลือคณะกรรมการได้ และบางหมู่บ้าน บัณฑิตอาสาไม่ได้เข้ามาช่วยดูแลกองทุนหมู่บ้านเลย เพียงแต่เข้ามาทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อไปส่งอาจารย์เท่านั้น เพราะไม่ใช่ควรในพื้นที่ รัฐบาลควรที่จะเพิ่มบทบาทหน้าที่ของบัณฑิตอาสาให้มากขึ้น โดยเข้ามาช่วยเหลือหรือมีส่วนร่วมในงานกองทุนหมู่บ้าน เพราะชาวบ้านหรือคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความสามารถในการดำเนินงาน โดยเฉพาะทางด้านกรจัดทำบัญชี การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง หรือการจัดสรรผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำบัญชีมาสอนในลักษณะของการนำไปใช้ได้จริง

3.2.5 ความพร้อมในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านมีน้อย ดังนั้นก่อนที่ภาคจะจัดสรรเงินให้แก่หมู่บ้านควรมีการเตรียมความพร้อมให้ชุมชนก่อน เช่น การอบรมให้สมาชิกเข้าใจเรื่องการใช้เงินกู้ และการจัดการกับเงินกู้ของตนเอง เพื่อให้สมาชิกได้เรียนรู้ เข้าใจ และรับผิดชอบในการคืนเงินมากขึ้น จะได้ประสบความสำเร็จในการจัดตั้งคังเป้าหมายที่ได้วางไว้ เพราะถ้าสมาชิกยังจัดสรรเงินไม่เป็น กองทุนฯ ก็จะไม่มีความมั่นคง

3.2.6 เงินกองทุนฯ เป็นเงินที่รัฐบาลจัดให้ประชาชนมาบริหารจัดการกันเอง ในชุมชน รัฐบาลควรจะมาช่วยดูแลบ้าง เช่น ในส่วนของการชำระคืน ไม่ควรปล่อยให้ชุมชนจัดการเองทั้งหมด ควรมีเจ้าหน้าที่ของรัฐร่วมติดตามเงินกู้ด้วย เพราะสมาชิกบางคนไม่เกรงกลัว

คณะกรรมการ บางครั้งทำให้เกิดความแตกแยกและทะเลาะกันในกลุ่ม และควรมีนิติกรมาช่วยให้คำแนะนำช่วยเหลือ กรณีที่สมาชิกไม่ชำระคืนเงิน หรือยังไม่สามารถชำระได้

3.2.7 ประสบปัญหาเรื่องการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิก เนื่องจากระยะเวลา 1 ปีในการชำระคืนเงินนั้นสั้นเกินไป เห็นว่าควรจะขยายระยะเวลาในการชำระคืนเงินออกไป และวงเงินที่ให้สมาชิกกู้ไม่เพียงพอ อยากให้พิจารณาเพิ่มวงเงินกู้เป็นหมู่บ้านตามจำนวนครัวเรือนในหมู่บ้านและการบริหารจัดการเงินทุนในช่วงเวลาที่ผ่านมา

3.2.8 ควรมีการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น จัดให้มีการส่งเสริมอาชีพ หรือตั้งตลาดกลางขึ้นในท้องถิ่น เพื่อช่วยพัฒนาแรงงานให้มีฝีมือ รวมทั้งช่วยปัญหาราคาผลผลิตตกต่ำ และพ่อค้าคนกลาง

อภิปรายผล

จากศึกษา สามารถอภิปรายผลเกี่ยวกับศักยภาพในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยนำมาวิเคราะห์ความเข้มแข็งใน 6 ประเด็นในลักษณะของการสรุป

1. การรวมกลุ่มจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง พบว่าสมาชิกในหมู่บ้านส่วนใหญ่มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านในระดับดี คือได้คะแนนการวัดความรู้ในระดับ 15 – 17 คะแนน โดยส่วนใหญ่มีความด้านวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านว่าเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน โดยมีผู้ตอบถูกร้อยละ 98.24 รองลงมาคือ ทราบว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้าน และเพื่อส่งเสริมให้มีความสามารถในการจัดระบบการบริหารจัดการกันเอง รวมถึงทราบว่าสมาชิกมีหน้าที่ต้องแสดงความคิดเห็นและออกเสียงในที่ประชุม โดยมีผู้ตอบถูกร้อยละ 97.06, 96.47 และ 95.29 ตามลำดับ แสดงว่าสมาชิกส่วนใหญ่ทราบเกี่ยวกับนโยบายกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งหน้าที่ของสมาชิกในกองทุนหมู่บ้าน เนื่องจากได้รับข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่ได้รับจากเสียงตามสายในหมู่บ้าน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าหมู่บ้านมีความกระตือรือร้นในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านของตนเอง และการศึกษาสรุปได้ว่าทั้งสมาชิกและกรรมการมีความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและทราบถึงวัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุนฯ กองทุนหมู่บ้านศักยภาพในการรวมกลุ่มและมีจุดมุ่งหมายจึงในการร่วมกลุ่มในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านเหมือนกันทั้งสมาชิกและกรรมการ

2. ด้านระเบียบ ข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน พบว่าสมาชิกในกลุ่มมีความเข้มแข็งในการร่วมกันกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ เนื่องจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกและกรรมการกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับปานกลางคือมีคะแนนเฉลี่ยรวม 2.12 และ 2.48 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีความ

ร่วมมือในระดับปานกลาง (ร้อยละ 67.65) และระดับมาก (ร้อยละ 53.33) ตามลำดับ และจากการสนทนากลุ่มสรุปได้ว่า ในการจัดทำระเบียบ ข้อบังคับกองทุนฯ สมาชิกและคณะกรรมการมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็นเต็มที่ รวมทั้งร่วมตัดสินใจ ลงมติ เพื่อให้ได้ระเบียบของบังคับที่ตรงตามความต้องการของหมู่บ้าน จึงสรุปได้ว่า กองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่มีศักยภาพในการจัดการกองทุน ด้านการกำหนดระเบียบข้อบังคับ เนื่องจากสมาชิกและกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ และลงมติ รวมถึงร่วมในกระบวนการปฏิบัติ

3. ด้านสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน พบว่า กองทุนหมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นส่วนใหญ่ได้รับความร่วมมือจากสมาชิกและชุมชน สังกัดได้จากจำนวนสมาชิกของกองทุนส่วนใหญ่จะมีจำนวนสมาชิกมากกว่าครึ่งของครัวเรือนทั้งหมดของหมู่บ้าน และการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชน โดยรวมในกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง รวมทั้งสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความหลากหลาย เช่น อายุ ระดับการศึกษา จึงสรุปได้ว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ทั้งในด้านคุณภาพของการทำกิจกรรมร่วมกัน และจำนวนสมาชิก สรุปว่ากองทุนมีศักยภาพในด้านของสมาชิกกองทุน

4. ด้านคณะกรรมการกองทุน ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการวัดความเข้มแข็งหรือศักยภาพในการจัดการกองทุน การศึกษาพบว่ากรรมการส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือให้การบริหารจัดการกองทุนฯ เช่น การจัดประชุมอย่างสม่ำเสมอ คณะกรรมการส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุม (สรุปจากแบบสอบถามสมาชิกและกรรมการ) และมีการจัดทำบันทึกการประชุมทุกครั้ง ทำบัญชีกองทุน/เงินออมทรัพย์ และสมาชิกยังเห็นด้วยว่ากรรมการมีความโปร่งใสในการจัดการเงินกองทุนหมู่บ้าน โดยมีค่าเฉลี่ย 2.89 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่ มีความเข้มแข็งในการจัดการกองทุน

5. ด้านกิจกรรมกองทุนหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้านได้มีกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ การฝากเงินออมทรัพย์สัจจะทุกเดือนอย่างสม่ำเสมอ พบว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการออมทุกเดือน รวมทั้งการคืนเงินกู้ และสมาชิกส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นในการทำโครงการเสนอขอขอกู้ต่อคณะกรรมการ และมีความรับผิดชอบในการใช้เงิน และช่วยกันติดตาม ตรวจสอบการใช้เงินกู้ระหว่างสมาชิกด้วยกัน รวมถึงการให้ความร่วมมือเข้าประชุมสม่ำเสมอตามวาระต่าง ๆ ที่ที่กองทุนกำหนด จึงสรุปได้ว่าสมาชิกกองทุนหมู่บ้านให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ที่ได้มีการตกลงร่วมกัน ซึ่งส่งผลให้หมู่บ้านมีความเข้มแข็ง

6. เงินกองทุนของกองทุนหมู่บ้าน นอกจากเงินกองทุนที่ได้รับอนุมัติแล้วสมาชิกยังมีการระดมเงินทุนโดยการออมทรัพย์สัจจะรายเดือนในหมู่บ้าน ซึ่งขนาดเงินทุนขึ้นอยู่กับ

ความสามารถของสมาชิกในกองทุน ทำให้สมาชิกไม่รู้สึกลำบากในการออม จึงมีการฝากอย่างสม่ำเสมอทุกเดือน นอกจากการออมสัจจะแล้ว สมาชิกยังมีส่วนร่วมในการถือหุ้นกองทุน และเสียค่าสมัครแรกเข้าเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้แก่คณะกรรมการด้วย ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการระดมทุนของกองทุนหมู่บ้านส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จเนื่องจากยังคงมีการออมอยู่อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งการศึกษาพบว่าถ้ากองทุนมีขนาดใหญ่ขึ้นจะนำมาปล่อยกู้ให้แก่สมาชิกเพื่อเป็นเงินทุนในหมู่บ้านด้วย

จากการอภิปรายผลการศึกษาข้างต้นทั้ง 6 ประเด็น พบว่าส่วนใหญ่กองทุนหมู่บ้านมีความเข้มแข็งทั้งทางด้านของการรวมกลุ่ม ระเบียบ ข้อบังคับ สมาชิก คณะกรรมการ กิจกรรม และเงินกองทุนของหมู่บ้าน โดยนำผลการศึกษาศักยภาพของสมาชิกและชุมชนกองทุนหมู่บ้านด้านการมีส่วนร่วม และความคิดเห็นของสมาชิกและกรรมการกองทุนหมู่บ้าน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกองทุนหมู่บ้านและการมีส่วนร่วมส่วนบุคคลในกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชน รวมถึงความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมคณะกรรมการในกองทุนหมู่บ้านในระดับปานกลางและมาก ตามลำดับ และส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดการกองทุนหมู่บ้านในปัจจุบัน จึงสรุปได้ว่า กองทุนหมู่บ้านกลุ่มตัวอย่างจึงมีศักยภาพในการจัดการกองทุนรวมถึงศักยภาพของสมาชิกและชุมชนด้วย เนื่องจากทุกขั้นตอนเกิดจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน ทำให้เกิดจิตสำนึกและการรู้สึกเป็นเจ้าของกองทุนร่วมกัน และต้องช่วยกันดูแล รับผิดชอบรักษาให้ยั่งยืนต่อไปในอนาคต นอกจากนั้นควรมีการจัดสรรค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน รวมถึงเบี้ยขี้เถียงและค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ จะช่วยส่งผลให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Depsitario อ่าง โดยนำชัย (2529: 9) ในการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ กับรายได้ พบว่า คณะกรรมการการพัฒนาหมู่บ้านที่มีรายได้สูงจะมีความรับผิดชอบในหน้าที่การทำงานพัฒนาสาธารณูปโภคของชุมชนสูงด้วย และควรมีการจัดสรรเงินกู้ให้เหมาะสมกับขนาดของหมู่บ้าน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับ วีรวรรณ (2544) ซึ่งกล่าวว่า การจัดสรรเงินกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 1 ล้านบาทต่อหมู่บ้านจำนวนเท่า ๆ กัน ในทางเศรษฐศาสตร์ถือว่าการจัดสรรทรัพยากรที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากความแตกต่างของพื้นที่ สภาพเศรษฐกิจ และฐานะความเป็นอยู่ของประชาชน ดังนั้นในหลักการที่ถูกต้องจึงควรกำหนดกฎเกณฑ์การแบ่งสรรให้เหมาะสมตามความพร้อมของชุมชน โดยพิจารณาบนพื้นฐานของจำนวนรายได้ จำนวนผู้ว่างงาน สภาพเศรษฐกิจ ตลอดจนความสามารถในการผลิตและลักษณะอาชีพในแต่ละหมู่บ้านเพื่อให้การจัดสรรเงินกองทุนเป็นไปตามความจำเป็นในแต่ละพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

การศึกษาเรื่อง ปัญหาและศักยภาพในการจัดการกองทุนหมู่บ้านในบางอำเภอของ จังหวัดเชียงใหม่ มีข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้ดังนี้

1. หน่วยงานที่ดูแลกองทุนหมู่บ้าน ควรจัดสรรให้มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้แก่คณะกรรมการกองทุนฯ เพื่อจะได้มีทุนใช้จ่ายในการดำเนินงานกองทุน เช่น ถ่ายเอกสาร เครื่องเขียน ตู้ออกสาร เป็นต้น รวมถึงการฝึกอบรม ฐาน และควรจัดค่าตอบแทนหรือเบี้ยเลี้ยง ในแก่คณะกรรมการเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการทำงาน เนื่องจากคณะกรรมการส่วนใหญ่ เป็นเกษตรกรจึงมีฐานะปานกลางพอมีพอกินเท่านั้น

2. ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านครั้งต่อ ๆ ไป ควรให้ระยะเวลาแก่สมาชิกในหมู่บ้าน ในการศึกษาความเป็นมา และข้อมูลต่าง ๆ มากกว่านี้ เนื่องจากการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านในระยะ เริ่มต้น ทั้งในเรื่องของการจัดเวทีชาวบ้าน การคัดเลือกคณะกรรมการ การร่างระเบียบ ตลอดจน ขั้นตอนการปล่อยเงินกู้ พบทางราชการไม่ได้เข้ามาให้ความรู้ทั้งก่อนและระหว่างดำเนินการ ทำให้ทุกขั้นตอนในการดำเนินงาน หมู่บ้านเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดตามความเข้าใจของตน ซึ่ง อาจเกิดข้อผิดพลาด และล่าช้าได้ ทำให้ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน เพราะ บางครั้งหมู่บ้านยังมีความเข้าใจ และไม่สับสนในการทำงาน การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านครั้งนี้ สมาชิกและคณะกรรมการกองทุนฯ ส่วนใหญ่จึงจัดตั้งตามแบบอย่างของรัฐแบบลองผิดลองถูก หรือทำตามหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติก่อนหน้านี้ไม่ได้จัดตั้งด้วยความเข้าใจแท้จริง

3. หน่วยงานที่ดูแลกองทุนหมู่บ้าน ควรจัดเจ้าหน้าที่ไปดูแลให้ความรู้แก่ คณะกรรมการเป็นครั้งคราว เพื่อช่วยลดปัญหาในการจัดการกองทุนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เช่น เรื่องการจัดทำบัญชี ช่วงระยะการคืนเงิน หรือช่วงการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ หรือ ปรับเปลี่ยนระเบียบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน

4. ควรจัดให้มีเวทีประชาคมระดับจังหวัดหรือภาค เพื่อให้คณะกรรมการกองทุน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และช่วยเหลือกันและกันในการแก้ไขปัญหา และควรมีเจ้าหน้าที่ที่มี อำนาจในการดูแลกองทุนมาพูดคุย และเปิด โอกาสให้คณะกรรมการได้สอบถามปัญหาที่ต่าง ๆ ที่ เกิดขึ้นระหว่างเจ้าหน้าที่ คณะกรรมการ สมาชิก ชนาการ แล้วไม่สามารถหาคำตอบได้ในพื้นที่ เพื่อให้เกิดความกระจ่างและเข้าใจตรงกัน

5. การศึกษาพบว่า การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน จัดเป็นนโยบายหนึ่งที่ดำเนินการตามหลักแนวคิดศักยภาพชุมชน ที่ให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจระดับหมู่บ้าน ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ และเป็นนโยบายที่จะช่วยส่งเสริมให้ชุมชนมีศักยภาพมากยิ่งขึ้นดังที่กล่าวมาข้างต้น แต่พบว่าการดำเนินนโยบายกองทุนหมู่บ้านยังขาดหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานที่ชัดเจน อนึ่ง รัฐยังขาดการควบคุม และดูแลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านอย่างใกล้ชิด เช่น การเข้าไปดูแลการปล่อยกู้ให้สมาชิก หรือการคืนเงินกู้ของสมาชิกแต่ละแห่ง จึงควรจัดสรรเจ้าหน้าที่เข้าไปช่วยดูแลเป็นระยะ ๆ เพื่อช่วยให้การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของรัฐบาล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเฉพาะในส่วนของการเริ่มต้นจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน ขบวนการจัดตั้ง การจัดระเบียบ ข้อบังคับ การพิจารณาโครงการ การปล่อยเงินกู้ การมีส่วนร่วมและความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกองทุนหมู่บ้านเท่านั้น ไม่มีการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ในพื้นที่ของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้แก่ อำเภอแม่วาง อำเภอแม่แตง อำเภอสะเมิง กิ่งอำเภอแม่อนเท่านั้น จึงมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ผู้ช่วงระยะทำวิจัยในช่วงเวลาของการเก็บเกี่ยวผลผลิต และฤดูกาลทำนา ทำให้ประสบปัญหาในการจัดทำสนทนากลุ่มย่อย และสอบถามข้อมูล เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไปประกอบอาชีพของตนจึงมิได้อยู่ในหมู่บ้าน ในช่วงเวลากลางวัน ทำให้ต้องใช้เวลาในการทำวิจัยนาน
2. ควรศึกษาศักยภาพในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ทำให้กองทุนหมู่บ้านประสบความสำเร็จในการจัดการกองทุน
3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผล ทำให้การบริหารจัดการกองทุนประสบความสำเร็จ เด็ดขาดและมีความยั่งยืน และจะได้แก้ปัญหาให้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น
4. ควรศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และปัญหาอุปสรรคในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้ได้แนวทางแนะนำส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านประเภทอื่น ๆ ในอนาคต